

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Jagiellońska 3. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2-3 pop. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1-3 pop. Administracja czynna od godz. 9-3 pop. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1-3 pop. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9-3 17-9 wiecz. Konto czekowe P. K. O. Nr. 80.750. Drukarnia — ul. 5-to Jańska 1, Telefon 3-40. CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem—75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem—30 gr., kronika redak., komunikaty—70 gr. za mm. Jednoszp., ogłoszenia mieszaniowe—30 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamiejscowe 25%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekstem 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

Propozycje francuskie. Plenarne posiedzenie Sejmu.

Genewa, 7. II. 1932.

Zadecydowanie w ubiegły piątek przewodniczący ogłosił wynik wyboru 14-tu wiceprzewodniczących konferencji, pojawił się na trybunie szef delegacji francuskiej p. Tardieu i w kilku słowach oświadczył, że, pragnąc przyczynić się do powodzenia prac konferencji, składa w imieniu swego rządu nowy projekt ograniczenia zbrojeń. Poczem wyjął z kieszeni złożony w kilkoro arkusz papieru i, wreczwszy go Prezydium, opuścił trybunę.

Do ostatniej chwili treść propozycji francuskiej była nieznaną, lecz już w godzinę później p. Tardieu u dzielił zebrany w hall'u hotelowym kilkuset dziennikarzom wyjaśnienie i tekst został rozdany. Przez cały dzień następny, krok francuski był głównym tematem rozmów w gmachu obrad Konferencji.

Można rozmaicie oceniać politykę francuską, ale największą jej przeciwnicy nie są w stanie odmówić jej jednego: nieporównanej aktywności. Francja jest niewątpliwie materialnie jednym z mocarstw najpotężniejszych, mimo że pod względem liczby ludności zajmuje ostatnie miejsce, gdyż nawet Włochy ją prześcignęły. Ale sama materialna potęga Francji nie usadnia jeszcze tego wpływu, który wywiera ona na politykę międzynarodową. Można tylko podziwiać jak ten kraj, rządzący przez bardzo zmienną większość parlamentarną, mimo częstych zmian rządu, potrafi utrzymać jednolitą linię polityki zagranicznej i w każdym zagadnieniu grać pierwsze skrzypce. Ustąpienie Brianda też nie jest żadną rewolucją, a tylko skutkiem głębokich zmian w polityce niemieckiej, które nastąpiły po śmierci Stresemanna i sukcesach hitlerizmu. Francja musiała się do tej zmiany dostosować, a było to łatwiej zrobić każdemu innemu, aniżeli Briandowi.

Sytuacja delegacji francuskiej na konferencji obecnej nie zapowiadała się jako wygodna. Opracowany przez komisję przygotowawczą projekt konwencji o ograniczeniu zbrojeń, którego właściwie nie zatwierdził, zgodzono się nań tylko dlatego, że nie sposób było dojść do czegoś lepszego. Zaopatrzonego go zresztą tyloma zastrzeżeniami, że żaden zasadniczy przepis nie był od nich wolny. W kilku wypadkach przegłosowana mniejszość komisji przygotowawczej zapowiedziała, że w żadnym razie na stanowisko większości zgody swej nie da. Widoki konferencji zarysowały się więc bardzo żałośnie.

Było rzeczą jasną, że nie da się osiągnąć materialnego ograniczenia zbrojeń o ile równoległe z tem nie nastąpi przynajmniej częściowe t. zw. rozbrojenie moralne, lub też nie stworzone zostaną gwarancje bezpieczeństwa. Uzyskanie zgody wszystkich na te warunki było niemożliwe. Postulat rozbrojenia moralnego, wysunięty przez Polskę na ostatnim ogólnym zgrupowaniu Ligi Narodów, jako nieodzowny warunek rozbrojenia materialnego, spotkał się wprawdzie z ogólnym uznaniem, ale tylko platonicznie. Nie jest to zresztą zagadnienie, które można rozwiązać na poczekaniu. Wymaga ono stworzenia nowego systemu wychowania i nowych form współzależności międzynarodowego. Na samo ugruntowanie tego systemu trzeba dobrej woli i wspólnego działania wszystkich narodów w ciągu dłuższego okresu. Tem niemniej jest to istotnie konieczny warunek skutecznego rozbrojenia materialnego. Min. Zaleski,

składając ten projekt, słusznie wskazał, że, pomijając tę stronę zagadnienia, Liga Narodów przystępuje doń nie od początku a od końca, zabiera się do rzeczy, która może być tylko wynikiem pewnego stanu umysłów i psychiki ludzkiej, zupełnie odmiennego od tego, który dziś przejawia się wśród wielu narodów.

Dawno już nie było równie napiętej atmosfery na świecie. Zastanawiający jest fakt, że tym razem nie stwarzają tej atmosfery sfery rządzące państwami, jak to było w roku 1914-ym. Awanturnicze, zaczepne nastroje nurtują w masach ludzkich dokonywanych klęską ekonomiczną i ulegających sugestji różnych przywódców i reformatorów. Instynkty nacjonalistyczne wystąpiły z nową siłą w tych narodach, które, zdawałoby się, już też chorobę dawno przeżyły. Ponowne „obudzenie się” narodów objawia się w formie agresywnej w stosunku do innych i grozi wyładowaniem się przy łada okazji. Inni słowo odbywa się proces wręcz odwrotny, niż „rozbrojenie moralne”, a rządy ulegają mu w mniejszym lub większym stopniu. Warunek pierwszy odpada. Aby go uczynić realnym, trzeba by solidarnym wysiłkiem wszystkich mających władzę dokonać rewolucji w dziedzinie wychowania, przemieni psychikę i oczyścić naturę ludzką. Przystąpić do tego zadania może tylko jakaś większa wspólnota międzynarodowa, nigdy zaś poszczególne narody, a przynajmniej nie inni zjedzą go w okresie tego nowego apostołstwa bez reszty.

Powstaje sprawa sankcji bezpieczeństwa, jako warunku ograniczenia zbrojeń. I tu niema zgody pomiędzy uczestnikami konferencji. Państwa, które nie czują się przez inne zagrożone, upierają się przy teorii, że samo rozbrojenie stwarza gwarancje bezpieczeństwa, nie chcą przytem angażować się w jakiegokolwiek zobowiązania czynnej obrony innych. Egoistyczne to swoje stanowisko usiłują pokryć frazesem, że tam gdzie nie istnieje rzeczywiste powody konfliktów, niema też i agresywnych dążeń. W istocie swojej jest to teoria godząca się z t. zw. pokojowym rewizjonizmem. „Załatwienie polubowne swoje spory, a nie będziecie się siebie wzajemnie walić” — powiadają anglosasi, twórcy tej teorii. Gdyby jednak Hiszpania z całą zresztą zasadnością zażądała zwrotu Gibraltaru, zobaczylibyśmy jakby to „polubownie” zostało przez Anglię załatwione. „Polubowna” teoria w Indiach wygląda na razie tak, że Gandhi siedzi w kowie. W Europie ogniskiem dążeń agresywnych jest dziś Rzesza Niemiecka, jutro (po zakończeniu realizacji swoich 5-cio i 15-toletnich planów) będzie niem również Rosja. Państwami, przeciwko którym te dążenia są lub będą zwrócone, są Francja, Polska, Czechosłowacja, Rumunia. Wobec nierealności w obecnej sytuacji w warunkach „rozbrojenia moralnego”, muszą one obstać przy warunku „gwarancji bezpieczeństwa”.

Na konferencji mogła stworzyć się dla tych państw sytuacja faktycznie niewygodna. Nacisk tendencji angielskich, popieranych przez wiele delegacji już teraz daje się mocno odczuwać. Taktyka wyłącznie defensywna może zwrócić przeciwko Francji i grupie z nią solidarnych państw opinię publiczną, która, nie orientując się w całości zagadnienia, przypisywać będzie jej winę za nieudanie się konferencji. Delegacja francuska zdecydowała się szybko na zwęsklenie całej dyskusji. Wysłuchała projekt bardzo radykalny w sensie materialnego

rozbrojenia, wiążąc go jednocześnie z systemem realnych gwarancji bezpieczeństwa, oddanym do dyspozycji Ligi Narodów (treści nie powtarzam, gdyż podały ją depesze).

Wątpić należy, aby propozycja francuska znalazła wielu zwolenników wśród członków konferencji. Nazbyt tam panuje instynkt geszefciarski: jak najwięcej zarobić jak najmniejszym kosztem i bez żadnego wysiłku, bez żadnej ofiary dla ogólnego dobra. Owszem, niech pieniądze z wojskowych budżetów przejdą do obrotu handlowego. Ale oddać do dyspozycji jakiejś ponadpaństwowej instancji drobną część swoich środków dla obrony napadniętego — w żadnym razie. Z tego nie będzie żadnego bezpośredniego zysku. Takie jest rozumowanie państw anglosaskich. Niechże przynajmniej projekt francuski zmusi ich do szukania argumentów, aby usadzić wobec opinii publicznej swoje „nie”. Niech ludzie dobrej woli przekonają się, że jeszcze nie jesteśmy u progę nowej, pokojowej ery, a konferencja obecna nie jest jej zwiastunem.

Budżety Min. Pracy i Opieki Społ., Rob. Publ., Komunik. i Skarbu.

WARSZAWA, 11. 2. (Pat). — Marszałek Świątowski otworzył posiedzenie o godzinie 15 min. 15.

W dalszym ciągu dyskusji nad budżetem Min. Pracy i Opieki Społecznej zabrał głos min. pracy i opieki społecznej HUBICKI, który oświadczył:

Muszę stwierdzić, że przygotowując się do ubezpieczenia na starość, nie pod znakiem kontroli wszystkich świadczeń społecznych i realności tych świadczeń, żeby nie robić krzywdy państwu i gospodarce państwowej i nie wytwarzać takich ustaw, za które państwo kiedyś tak drogo będzie musiało płacić, jak np. placą Niemcy. Przygotowuje się ustawa, także pod tym kątem, żeby zagwarantować, kiedy te świadczenia osiągną punkt maksymalny, aby robotnik mógł rzeczywiście otrzymać te świadczenia.

Polityka Min. Pracy nie zmierza do zwalczania bezrobocia drogą obniżki płac robotników. Jest to nieprawda, jak wiele innych rzeczy. Min. czynił wysiłki w celu utrzymania płac na dotychczasowym poziomie i gdyby nie wielokrotna interwencja czynników rządowych, w sferach przemysłowych, sytuacja w zakresie płac pracowniczych przedstawiałaby się zgłoślniej.

Przygotowuje się projekt przepisów o skróceniu czasu pracy pracowników umysłowych do 7 godzin. Celem wysiłku nasz kierujemy ku zmniejszeniu bezrobocia. Bardzo wiele dalo się osiągnąć przez zabronienie godzin nadliczbowych i niedopuszczenie do pracy małoletnich i kobiet. Stwierdzam dalej, że w głównym zarządzeniu reorganizacji kas chorych jest zakończona i pozostaje tylko do wprowadzenia normalnych przepisów.

Po przemówieniu p. min. Izba przeszła do obrad nad budżetem Min. Robót Publicznych. Sprawozdawca pos. PAŹEKER, (BB) pod-

kreśla zmniejszenie tego budżetu, które w wydatkach personalnych wyniosło 40,1 proc.

Następnie Izba przystąpiła do budżetu Min. Komunikacji.

Sprawozdawca pos. RZÓSKA (BB) omówił politykę finansową kolei i sprawę nadwyżek eksportowych, jako też nadwyżki dochodów zwyczajnych nad wydatkami zwyczajnymi, stwierdzając że wogóle polityka finansowa naszych kolei nie znajduje tego uznania, na jakie zasługuje w tak trudnym okresie gospodarki. Omawiając zagadnienie taryf eksportowych, uznaje, że wymaga ono pewnych modyfikacji i że zbytnie uszlachetnienie polityki taryfowej jest niewłaściwe.

Z kolei przystąpiono do budżetu Ministerstwa Skarbu. Referuje pos. HOLYŃSKI.

W dyskusji zabrał głos minister skarbu PAN PIŁSUDSKI, odpowiadając na zarzuty. JANOWSKI sprzeciwia się na kryzys zanadto pesymistycznie — stwierdził minister — bo wpływy za 10 miesięcy r. b. nie wykazują katastrofalnego spadku. Deficyt za styczeń w kwocie 2,7 milionów powstał nie wskutek zmniejszenia wpływów z danin i monopolów w tym miesiącu, ale wskutek innych ubytków, mianowicie nie dopisały lasy państwowe z tangenty śląskiej, wplacając dotychczas prawie połowę tego, co było przewidziane, a to z powodu niskiej ceny drzewa. Minister stwierdza, że wpływy, chociaż zmniejszone, odpowiadają w przybliżeniu tym procentowym obciążeniom, które dawał przy pierwszym czytaniu. Największy spadek jest w ciałach — 54 proc. Jest to wynikiem ogólnej polityki światowej i ogólnej koniunktury, która była do przewidzenia i która jest dyskontowana w przyszłym budżecie. W monopolach spadek wynosi 23 proc., w soli 4 proc., w tytoniu 10 proc., w spiryту 35 proc. W zakończeniu, nawijając do oświadczenia posła Rudzińskiego co do zrozumienia przez rolników doniosłości utrzymania sta-

bilizacji waluty, p. minister stwierdza kategorycznie, że cały rząd stoi na tym stanowisku. Jest to zagadnienie najważniejsze i do tego przywiązujemy najcięższą wagę.

Następnie przemawiał referent generalny pos. MIEDZIŃSKI, prosząc o przyjęcie bez zmian ustawy skarbowej i budżetu. Mówca zatrzymuje się dłużej nad sprawą m. in. rolnictwa wojskowego. Przechodząc do sprawy przykretnej — oświadcza pos. Miedziński — która poruszył ppłk. Arciszewski. Mianowicie zarzucił on, że nie wykorzystano memoriału mjr. Kubala z zarzutami przeciwko płk. Raskiemu. Oświadcza, że płk. Raski zwrócił się z prośbą do gen. Konarskiego o ujęcie zarzutów Kubala przez prokuratora na piśmie i o wszczęcie dochodzenia. Zarządy są badane przez specjalną komisję, w której skład wchodzi m. in. dwaj generalowie i wybitni specjaliści. Komisja przeprowadzi ścisłe śledztwo, przestudując świadków wskazanych przez Kubalę i już jest przy końcu swej pracy. Dotychczas ani jeden zarzut Kubala nie został potwierdzony.

Po przemówieniu referenta Sejm przyszedł w drugim czytaniu budżet na ustawę skarbową.

Uchwalenie ustawy o ulgach osadnikom wojskowym.

WARSZAWA, 11. 2. (Pat). Na czwartkowym posiedzeniu sejmowej komisji reform rolnych przyjęto w trzecim czytaniu rządowy projekt ustawy o właścicielach Ministerstwa Reform Rolnych w zakresie wykonania reformacji. Po przyjęciu zmian Senatu, przystąpiono do dalszej dyskusji nad rządowym projektem ustawy, uzupełniającym przepis o nadaniu ziemi żołnierzom wojska polskiego. Przeciwni projektowi protestowali w długim przemówieniu przedstawiciel Klubu Ukraińskiego pos. Łucki. Referent pos. Kamiński, przedstawiciel rządu oraz pos. Kałucki z Klubu Narodowego odparli zarzuty, stawiane przez posła Łuckiego i wyjaśnili że projekt ustawy nie zamierza wprowadzać nowych osadników na terenie Kres. Wschodnich, tylko osiedlonym tam już osadnikom dając pewne ulgi. Komisja przebrała projekt ustawy w drugim czytaniu z pewnemi poprawkami.

Wizyta Mussoliniego u Ojca św.

CITTA DEL VATICANO, 11. 2. (Pat). W dniu 11 b. m. rano Mussolini w towarzystwie ambasadora Włoch przy Watykanie i innych dostojników u dał się do Citta del Vaticano. Samochodem wiozącym dostojnych gości, towarzyszyła eskorta konnych karabinierów. ... on, którymi przejeżdżał orszak, zromadziły się tłumy publiczności witające przejeżdżających oklaskami.

Niezawodnie przybyciu Mussoliniego do Watykanu papież przyjął premera. Rozmowa trwała godzinę. Po ... papież przyjął członków jego swity, Mussolini zaś złożył wizytę kardynałowi sekretarzu w stamtu Pucelli, poczem udał się do Bazylki, na grób apostołów. W ciągu dnia kardynał Pacelli złożył wizytę w pałacu Weneckim.

Polska jednym z najpotężniejszych państw Europy.

LONDYN, 11. 2. (Pat). — „Daily Mail” w artykule p. t. „Transformacja Polski” piera Reynolds, podkreśla, że wielkość narodu angielskiego nie wie o Polsce. Mało ludzi zdaje sobie sprawę z tego, że Polska, rozciągająca się od granicy niemieckiej do granicy sowieckiej, oraz do Bałtyku i Karpat, jest obecnie jednym z najpotężniejszych państw w Europie. Polska większa od Włoch z ludnością wstępującą o pół miliona rocznie i ze swą siłą militarną, ma wszelki tytuł do zastąpienia wśród wielkich mocarstw.

Skutki walki Indii z Anglią.

LONDYN, 11. 2. (Pat). Wielki niepokój wywołuje w Londynie sytuacja w Indochinach i to nie tylko z punktu widzenia politycznego, ale i gospodarczego. Ogłoszony przez departament handlu zagranicznego raport przedstawiciela handlu W. Brytanji w Indiach za rok 1931 wskazuje, że import spadł o 31 proc. eksport zaś o 29 proc. i że wogóle stan obrotu towarowego był niższy, aniżeli w ostatnim roku przed wojną, t. j. w roku 1913.

Wynalazek rosyjski.

MOSKWA, 11. 2. (Pat). W instytucie badań w Leningradzie skonstruowano rakietę do rozpędzania chmur gradowych. Rakietą będzie się mogła wznosić na wysokość 1000 metrów. W ciągu miesiąca marca przeprowadzone będą pierwsze próby z tym nowym wynalazkiem.

Generalna debata w Genewie.

Przemówienia min. Hymansa i Litwinowa.

GENEWA, 11. 2. (Pat). — W dyskusji generalnej na konferencji rozbrojenowej zabrał głos w dniu 11 b. m. minister spraw zagranicznych Belgii Hymans. W przemówieniu położył on główny nacisk na problem bezpieczeństwa, omawiając go w duchu tezy francusko-polskiej.

Silny nacisk położył mówca na znaczenie rozbrojenia moralnego, zaznaczając kategorycznie, że rozbrojenie materialne może mieć miejsce tylko w wyniku rozbrojenia moralnego.

Po ministrze Hymansie zabrał głos Litwinow. W przemówieniu wysunął on przedewszystkiem hasło powszechnego i całkowitego rozbrojenia. Żadne traktaty, ani paktu nie mogą, zdaniem Litwinowa, zapewnić bezpieczeństwa. Tylko rozbrojenie uniemożliwi wojnę. W obecnych wypadkach na Dalekim Wschodzie uprątnie Litwinow potwierdza swój tezy, gdyż dwa państwa związane paktem Ligi i paktem Kelloga, prowadzą tam wojnę. Wojna ta — zdaniem Litwinowa — może z łatwością stać się początkiem nowej wojny jeszcze bardziej straszliwej, niż ostatnia. — Dużą część przemówienia poświęca Litwinow projektowi francuskiemu, do którego odniósł się bardzo nieprzychylnie. Dyskutowanie problemom, poruszanych przez ten projekt, opóźniłoby, zdaniem Litwinowa, załatwienie sprawy rozbrojenia o lata sześć, a nawet o dziesiątki lat. Poza tem Litwinow nie wierzy, by stworzenie armji międzynarodowej uniemożliwiło agresję i wojnę. Istnienie tej armji nie powstrzyma ataku, gdyż byłaby ona niebawem.

Audjencja na Zamku.

WARSZAWA, 11. 2. (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął dzisiaj o godz. 10 rano p. prezesa Rady Ministrów Prystora, który informował Pana Prezydenta o bieżących sprawach rządu. Następnie Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął ministra robót publicznych Norwid-Neugebauera.

Niemieły wypadek w Stronnictwie Ludowym.

Stronnictwo Ludowe zawiadomiło Marszałka Sejmu, że zawiesiło w prawach członków klubu, posła Dwiducha Zarządzenie to pozostaje w związku z podróży posła Dwiducha do Ameryki, podczas której miał się dopuścić pewnych nadużyć.

W szczególności muszę w paru słowach omówić rzecz, która właśnie w dniach ostatnich stała się przedmiotem powszechnego zainteresowania. Myślę tu o dwóch memoriałach senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego, skierowanych do mnie, ale także do obu Izb Ustawodawczych. Odrzucając stwierdzenie, że niezależnie od treści i formy obu opracowań senatu uniwersyteckiego uważam za wysoce niewskazaną i niebezpieczną drogę bezpośredniego ingerowania na terenie parlamentarnym ze strony jakiegokolwiek ciała urzędowego, podporządkowanego czynnikom rządowym, abowiem takie szkolnictwo jest słuźbiwą, za którą minister ponosi całkowitą parlamentarną i konstytucyjną odpowiedzialność. Nie chcę przez to powiedzieć, że profesorowie nie mają prawa zwracać się do Sejmu i Senatu w charakterze prywatnych obywateli, gdyż prawo to przysługuje im niewątpliwie. Chęć tylko kategorycznie zwrócić uwagę, że senat Uniwersytetu — nie pytany przez nikogo, nie jest w żadnym razie powołany do opinijowania na forum externum projektów ustaw wbrew stanowisku min., któremu podlega.

Oświadczenie min. Jędrzejewicza

W sprawie znanych memoriałów Senatowi U. J.

WARSZAWA, 11. 2. (Pat). — Na czwartkowym posiedzeniu senackiej komisji skarbowo-budżetowej w czasie dyskusji nad budżetem Min. W. R. i O. P. minister Jędrzejewicz oświadczył co następuje:

„Mówiąc o ustawie ustrojowej mogłoby się zdawać, że właśnie ustroj szkolnictwa jest sprawą, do której każde ugrupowanie podchodzić może z czysto rzeczowym punktem widzenia. Okazało się, że tak nie jest, że opozycja i t. j. sprawy w sposób niestwierdzony i niezamotywowany chce zrobić odskożenie dla celów czysto politycznych, zupełnie wyraźnych, co tem bardziej wobec wielkiej wagi projektu ustawy razi.

W szczególności muszę w paru słowach omówić rzecz, która właśnie w dniach ostatnich stała się przedmiotem powszechnego zainteresowania. Myślę tu o dwóch memoriałach senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego, skierowanych do mnie, ale także do obu Izb Ustawodawczych. Odrzucając stwierdzenie, że niezależnie od treści i formy obu opracowań senatu uniwersyteckiego uważam za wysoce niewskazaną i niebezpieczną drogę bezpośredniego ingerowania na terenie parlamentarnym ze strony jakiegokolwiek ciała urzędowego, podporządkowanego czynnikom rządowym, abowiem takie szkolnictwo jest słuźbiwą, za którą minister ponosi całkowitą parlamentarną i konstytucyjną odpowiedzialność. Nie chcę przez to powiedzieć, że profesorowie nie mają prawa zwracać się do Sejmu i Senatu w charakterze prywatnych obywateli, gdyż prawo to przysługuje im niewątpliwie. Chęć tylko kategorycznie zwrócić uwagę, że senat Uniwersytetu — nie pytany przez nikogo, nie jest w żadnym razie powołany do opinijowania na forum externum projektów ustaw wbrew stanowisku min., któremu podlega.

Sensacyjne rewelacje o tajnej organizacji rosyjskiej.

PARYŻ, 11. 2. (Pat). — „Le Populaire” publikuje dziś sensacyjne dane o organizacji rosyjskiej, istniejącej pod nazwą „Stowarzyszenie b. Urzędników Administracji Miejskiej i Wiejskiej b. Cesarstwa Rosyjskiego, mieszkających zagranicą”. Dziennik podaje, że stowarzyszenie temu chodzi o stworzenie kadry przyszłej organizacji, mającej na celu stworzenie zastępów urzędników przyszłej Rosji. Jak wynika z dokumentów, które miały się dostać przypadkowo do redakcji dziennika, prowadzony jest normalny kurs, którego głównymi przedmiotami są: szpie-

gostwo, kontrszpiegostwo, fotografia, medycyna sądowa, taktyka walki ulicznej i t. d.

Dyrektorem tej organizacji jest były prezydent polskiej wyszki. Szkoła paryska liczy obecnie 200 słuchaczy, połączonych w grupy po 4 i 5 osób. Organizacja paryska jest częścią międzynarodowego stowarzyszenia, mającego swe odgałęzienia w Anglii, Niemczech, Belgii, Jugosławii, Rumunii, Polsce, Południowej i Północnej Ameryce, Mandurji, Austrii i t. d.

PRZYBYĆ DO WILNA

i rozpocząć przyjęcia chorych
Prof. dr D. Krzyżanowski
(CHOROBY WEWNĘTRZNE)
w godz. 12-1 i 4-7 codziennie
prócz dni świątecznych
Wileńska 28 m. 9 tel. 700

Wskazywanie

Wskazywanie
JERUZOLIMA, 11. 2. (Pat). W wyborach do gminy żydowskiej w Jeruzolimie wziął udział po raz pierwszy miejscowy Związek Żydów Polskich, z którego ramienia mandat uzyskał prezes tegoż związku dr. Zel-Zion.

Adam BRODZISZ
Marja MODZELEWSKA
Zorika SZYMAŃSKA
w żywiłowym dramacie te ludzi prostych a bujnych serc
„STRASZNA NOC”
wkrótce w kinie „PAN”

szczyh spraw aktualnych. Uczestnicy konferencji zwołani po raz pierwszy...

posiedzenie Zw. Kupców Żydowskich, na którym wybrano nowy zarząd...

TEATR I MUZYKA

„Mam lat 26” — na Pohulance. Dziś, w piątek dnia 12-go bm. o godz. 8-ej wiecz.

Władysław Walter w Lutni. Dziś, w piątek dnia 12-go b. m. o godz. 8-ej m. 30 wiecz.

POPULUDNIÓWKI W NIEDZIELE. — „Panna Malczewska” — na Pohulance. W najbliższą niedzielę dnia 14-go bm.

W niedzielę dnia 14 b. m. o godz. 18. od będzie się w lokalu Mickiewicza 44 m. 20

ZEBRANIA I ODCZYTY

Zebranie T-wa Lyżwiarskiego. Zarząd Wileńskiego Towarzystwa Lyżwiarskiego po daje do ogólnej wiadomości członków...

RADJO

PIĄTEK, dnia 12 lutego 1932 r. 11.58: Sygnał czasu. 14.10: Progr. dzienny. 14.15: Utwory Beethovena (płyty).

NOWINKI RADJOWE.

WYCIĘŻKI FILHARMONICZNY. Dyrygentem dzisiejszego piątku symfonicznego będzie włoski kapelmistrz p. Edoardo Granelli.

SPRAWY ŻYDOWSKIE.

Nowy Zarząd Związku Kupców Żydowskich. W dniu wczorajszym odbyło się

symfonicznych „Pinje rzymskie”. Ottorina Respighi. Solistami będą artystka opery katowickiej p. Walentyna Walewska i baryton p. Stefan Znicz.

Akademja papieska w sali Śniadeckich U. S. B

odbędzie się w Sobotę dn. 13 b. m. o godz. 18 staniem Organizacji Katolickiej parafji Ś-to Jańskiej.

Kurs dla działaczy społecznych.

W piątek 12 b. m. o godzinie 9-iej rano w lokalu BBWR, przy ulicy Załwanej 1 w Wilnie otwarty zostanie trzydniowy kurs regionalny dla działaczy społecznych z terenu województw wileńskiego, nowogródzkiego i poleskiego.

„Hasło Podwawelskie” podwodem zatargów ulicznych.

Ostatnio na ulicach miasta widać częste zatargi między Żydami a „rycerzami zielonej kokardki”

WILNO UCZCI 200-LETNIA ROCZNICĘ URODZIN WASZYNGTONA.

Wczoraj wieczorem w gabinecie prezydenta miasta odbyło się organizacyjne zebranie Komitetu, który zawiązał się ku uczczeniu 200-letniej rocznicy urodzin Waszyngtona.

SPORT

ZAWODY O MISTRZOSTWO LYŻWIARSKIE. Z polecenia Polskiego Związku Lyżwiarskiego, Wileńskiego Towarzystwo Lyżwiarskiego urządziło w dniu 20 lutego w własnej ślizgawce przy ul. Mickiewicza Nr. 2 i Garbarskiej zawody o Mistrzostwo Okręgu w jeździe figurowej młodzieży szkolnej pań i panów na obszar Grodzieńskiego, Wileńskiego i województwa nowogródzkiego.

KINA I FILMY

„ON I JEGO SIOSTRA” (Casino). Nowa perełka czeskiej kinematografii. Lamex po swoim nieznanym „C. K. Feldmarszałku” dał nowe arcydzieło humoru.

WILNO UCZCI 200-LETNIA ROCZNICĘ URODZIN WASZYNGTONA.

W sali miejskiej pod przewodnictwem p. prof. Szymańskiego odbyło się organizacyjne posiedzenie Wileńskiego Komitetu uczczenia 200-letniej rocznicy urodzin Jerzego Waszina.

XIV zjazd gazowników i wodociągowców odbędzie się w Wilnie.

Na wiosnę roku bieżącego ma się odbyć w Wilnie XIV wszechpolski zjazd gazowników i wodociągowców, który będzie obradował nad szeregiem aktualnych w tej dziedzinie za-

Echa walk sjonistów z ortodoksami.

Gigle walki trwające między sjonistami i ortodoksami o wpływy wśród mas żydowskich od kilku już lat, przeniosły się na forum sądowe.

Oto w maju 1929 r. leader ortodoksów rabin Josiel Szew na łamach redagowanego przez siebie pisma „Das Wort” zamieścił dwa artykuły, w których wystąpił przeciwko działaczom odłamu sjonistów Natfawoi Gierowskiemu, zarzucając mu nadużycia w kierowanej przez niego t. zw. „Keren Hajesod” instytucji zbierającej fundusze na inwestowanie kolonii żydowskich w Palestynie.

Urażony Gierowski wytoczył rabinowi Szuwowi proces o oszczerstwo.

Na rozprawę, wyznaczoną w sądzie okręgowym, oskarżony nie zjawił się, wobec czego sąd po zapoznaniu się ze skargą oskarżyciela prywatnego i zbadaniu świadków, skazał rabina Szuwę na zamknięcie w więzieniu przez trzy miesiące i grzywnę w stosunku do ilości egzemplarzy gazety z uwagami, którą oskarżyciel artykułami w kwiecie 3000 zł.

Na wyrok ten oskarżony złożył rekurs, wobec czego sprawa była rozpatrywana ponownie w tymże sądzie okręgowym.

Tym razem, wynik rozprawy był jeszcze gadsień. W związku z tem już obecnie powstaje w Wilnie miejscowy Komitet zjazdu.

„Hasło Podwawelskie” podwodem zatargów ulicznych. Ostatnio na ulicach miasta widać częste zatargi między Żydami a „rycerzami zielonej kokardki”

W związku z tem zainteresowane czynniki żydowskie zwróciły się do odpowiednich władz z prośbą o usunięcie tych plakatów z ulic miasta.

SPORT

ZAWODY O MISTRZOSTWO LYŻWIARSKIE. Z polecenia Polskiego Związku Lyżwiarskiego, Wileńskiego Towarzystwo Lyżwiarskiego urządziło w dniu 20 lutego w własnej ślizgawce przy ul. Mickiewicza Nr. 2 i Garbarskiej zawody o Mistrzostwo Okręgu w jeździe figurowej młodzieży szkolnej pań i panów na obszar Grodzieńskiego, Wileńskiego i województwa nowogródzkiego.

Zapisy na zawody przyjmują na ślizgawce codziennie sekretariat T-wa od godziny 5-ej.

W razie odwilży, zawody będą przeniesione na dzień 28 lutego, w którym to dniu odbędzie się też zawody dla niestowarzyszonych i członków innych Towarzystw Sportowych.

Kursa jazdy figurowej bezpłatnie rozpoczną się w drugiej połowie lutego r. b. Zapisy pań i panów przyjmują codziennie sekretariat na ślizgawce od godz. 6-ej.

KINA I FILMY

„ON I JEGO SIOSTRA” (Casino). Nowa perełka czeskiej kinematografii. Lamex po swoim nieznanym „C. K. Feldmarszałku” dał nowe arcydzieło humoru.

Wobec tego wyrok skazany odwołał się do wyższej instancji, a wobec tego sprawa ta znalazła się onegdaj na wokandyne sądu apelacyjnego.

Obrońca oskarżonego w osobach adw. Petruszewicza i Preissa starała się przeprowadzić dowód prawdy, broniąc się wzajemnością znieśławienia przypisując oskarżycielowi Gierowskiemu autorstwo artykułu w „Hajnie” znieśławiającego rabina Szuwę.

W sprawie wystąpiło szereg świadków oraz biegłych.

Oskarżenie popierał z ramienia oskarżającego adw. Slonimski.

W wyniku przewlekłego przewodu sądowego, sąd w składzie pp. sędziów: Senczewicza, Boręki i Jodowicza ogłosił sentencję, której mocą uchylił wyrok pierwszej instancji i uznając jednak os. Szuwę za winnego skazał go na grzywnę 500 zł. z zamianą na dwumiesięczny areszt oraz 360 zł. za rozprawienie znieśławiającego artykułu.

W sprawie wystąpiło szereg świadków oraz biegłych.

Oskarżenie popierał z ramienia oskarżającego adw. Slonimski.

W wyniku przewlekłego przewodu sądowego, sąd w składzie pp. sędziów: Senczewicza, Boręki i Jodowicza ogłosił sentencję, której mocą uchylił wyrok pierwszej instancji i uznając jednak os. Szuwę za winnego skazał go na grzywnę 500 zł. z zamianą na dwumiesięczny areszt oraz 360 zł. za rozprawienie znieśławiającego artykułu.

W sprawie wystąpiło szereg świadków oraz biegłych.

Oskarżenie popierał z ramienia oskarżającego adw. Slonimski.

W wyniku przewlekłego przewodu sądowego, sąd w składzie pp. sędziów: Senczewicza, Boręki i Jodowicza ogłosił sentencję, której mocą uchylił wyrok pierwszej instancji i uznając jednak os. Szuwę za winnego skazał go na grzywnę 500 zł. z zamianą na dwumiesięczny areszt oraz 360 zł. za rozprawienie znieśławiającego artykułu.

W sprawie wystąpiło szereg świadków oraz biegłych.

Oskarżenie popierał z ramienia oskarżającego adw. Slonimski.

W wyniku przewlekłego przewodu sądowego, sąd w składzie pp. sędziów: Senczewicza, Boręki i Jodowicza ogłosił sentencję, której mocą uchylił wyrok pierwszej instancji i uznając jednak os. Szuwę za winnego skazał go na grzywnę 500 zł. z zamianą na dwumiesięczny areszt oraz 360 zł. za rozprawienie znieśławiającego artykułu.

W sprawie wystąpiło szereg świadków oraz biegłych.

Oskarżenie popierał z ramienia oskarżającego adw. Slonimski.

W wyniku przewlekłego przewodu sądowego, sąd w składzie pp. sędziów: Senczewicza, Boręki i Jodowicza ogłosił sentencję, której mocą uchylił wyrok pierwszej instancji i uznając jednak os. Szuwę za winnego skazał go na grzywnę 500 zł. z zamianą na dwumiesięczny areszt oraz 360 zł. za rozprawienie znieśławiającego artykułu.

W sprawie wystąpiło szereg świadków oraz biegłych.

Oskarżenie popierał z ramienia oskarżającego adw. Slonimski.

W wyniku przewlekłego przewodu sądowego, sąd w składzie pp. sędziów: Senczewicza, Boręki i Jodowicza ogłosił sentencję, której mocą uchylił wyrok pierwszej instancji i uznając jednak os. Szuwę za winnego skazał go na grzywnę 500 zł. z zamianą na dwumiesięczny areszt oraz 360 zł. za rozprawienie znieśławiającego artykułu.

Helena Romer

Tutejsi. Nowele. wyd. Rój. Warszawa. Swol Ludzie. Nowele. wyd. L. Chomiński. Wilno.

Książka o Mich. Romans. Wyd. L. Chomiński. Wilno.

Willa u Państwa Mickiewiczów. (Teatr dla Młodzieży). Scena Wileńska.

Rezurekcja Wileńska. (Zdobycie Wilena w 1919 r.). Scena Wileńska.

Gielda warszawska z dnia 11 II r. WALUTY I DEWIZY

Table with exchange rates for various currencies like Dolary, Bankres, and others.

PAPIERY PROCENTOWE

Table with interest rates for various types of bonds and securities.

ARCJE

Table with interest rates for various types of bank deposits and loans.

POŻYMKI POLSKIE W NOWYM YORKU

Table with interest rates for various types of Polish loans in New York.

Czy wlecie, że...

Okulary zostały wynalezione dopiero w II stuleciu po Nar. Chrystusa przez greckiego astronoma i matematyka w Aleksandrii, Ptolomeusza.

Humor.

Restrykcje finansowe w Niemczech sprawiają, że pieniądź jest rzadki i nawet w han dlu detalicznym rozpowszechnia się coraz bardziej regulowanie nakleśności weksliami.

W okresie noworocznym zgłasza się pewien berliński do sklepu z konfekcją mięską i wybiera u swego dostawcy kilka koszu, za które płaci wekslem trzymiesięcznym.

Na wychodnym klient zwraca się nagle do kupca: — Hm, czy wiadomo panu, że pański konkurent z przeciwka ofiarowuje każdemu klientowi piękny prezent na Nowy Rok?

— Ha, skoro jest pan naszym stałym klientem... proszę, oto trzy chusteczki jedwabne.

Klient krzywi się: — No, nie ma pan szerokiego gestu!

— Niech będzie. Ofiarowuję panu zatem gratis te koszulki i zwracam weksel.

Klient waha się przez chwilę, poczem rzecze rezolutnie: — Ostatecznie... wole już te chusteczki. (Querschnitt).

OFIARY

Dyrekcja i pracownicy Rozgłośni Wileńskiej Polskiego Radja składają na bezrobotnych w celu uczczenia św. pamięci Józefa Lubuskiego, szlachetnego człowieka i cenionego artysty dramatycznego zł. 142.

Do wynajęcia

Rozlewnia piwa od lat 30 tu zajmowana przez browary. Lokal specjalny: biuro, lodownia, stajnia i t. p. Dowiedzieć się: ul. Załwana 24, m. 2, godz. 19-20.

Do wynajęcia

2 pokoje z kuchnią w najlepszym punkcie miasta. Ogłądać od 9 r. do 3 pp. ul. Zamkowa 3, m. 3.

Zakład Fryzjerski

„Snitkin”, Niemiecka 26. Salon męski, manicure. Wykonanie solidne. 8070.

Pracownia OBUWIA

M. DRZEWIŃSKI Bonifraterska 6 PRZYJMUJE OBSTALUNKI I REPERACJE oraz reperacje kaloszy i śniegowców.

KONCESJONOWANY ELEKTROMONTER

STANISŁAW PIÓREWICZ UL. OFIARNA 4, m. 9. WYKONYWA: instalacje elektryczne według wymagań technicznych, oraz dzwonki sygnalizacyjne. USTAWIA: aparaty radiowe i telefony.

Do wynajęcia

L. Kuzielewicz ul. Lida, Żelazna 1-25, uwaga! zgubiony dowód osobisty wydany przez Starostwo Lidzkie. 10467

ODMROŻENIE

Oryginalna maść (z kogutkiem) „MROZOL” leczy i goi rany powstałe od odmrożeń.

Sprzedają apteki i składy apteczne

Dr. Blumowicz

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe, ul. Wielka Nr. 21, tel. 9-21, od 9-1 i 3-8, W. Z. P. 29.

Akuszerka

Maria Landerowa przyjmuje od 9 do 7 wiecz. ulica Kasztanowa 7, m. 5, W. Z. P. Nr. 69, 8520

Akuszerka

Śmiałowska przeprowadziła się na ul. Garbarską 1 m 16 róg Mickiewicza, także gabinet kosmetyczny, usługa zmaczeki, brodawki, kurczaki i wagi. W. Z. P. 48. 8323

Akuszerka

Maria Brzezina przyjmuje od 9 r. do 7 w. przeprowadziła się ul. Mickiewicza 22, m. 9 W. Z. Nr. 3093

SZOFRER

(z zielonym prawem jazdy) poszukuje posiadaczy bezpłatnie. Dowiedzieć się: Mała Pohulanka 7, m. 13, u dozorczy. 10227

Kino Miejskie

SALA MIEJSKA ulica Ostrobramska 5

Kobieta na księżycu

Scenariusz Tea Harbon. Długość 4400 metrów, aktów 12. Koncertowa orkiestra pod batutą M. Sainickiego. Kasa czynna od 3.30 do 10 wiecz.

Ułani, Ułani, Chłopcy Malowani...

Pierwsza polska muzyczna komedia scenar. generała Wieniawy Długoszewskiego. Muzyka W. Dana. W rolach głównych: Zula Pogorzelska, K. Krukowski (Lepok), A. Dym-sza, W. Walter, M. Frenkiel i inai. — Dodatki dzwiękowe. Dla młodzieży dozwolona.

Dźwięk. Kino-Teatr HELIOS

Wileńska 38, tel. 9-26

W SZPONACH CZREZYWCZAJKI

Dziś! Potężny dramat z życia Rosji Sowieckiej! Okrutny syat rząd. Czeka W rolach głównych: Kay Johnson, Nell Hamilton. — NAD PROGRAM: Atrakcje dzwiękowe. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10-15, w dniu świątecznym o godz. 2-ej. Na 1-szy seans ceny zmniejszone.

Dźwięk. Kino-Teatr HOLLYWOOD

Mickiew. 22, tel. 15-28

Ostatnie dni jeszcze nie było! STEROWIEC L. A. 3

Genjalne arcydzieło, o którym prasa światowa orzekła jednomyślnie, że „takiego filmu Przewiduje dzieje wiecznej miłości, na której też wykwieta, najpiękniejsze cnoty ludzkie: Bohaterstwo, imponująca odwaga, koleżeństwo, obowiązki i pogarda śmierci.

Dźwięk. Kino-Teatr PAN

ulica Wielka 42.

W rolach głównych: Jack Holt, Ralph Graves i uroczą posagawo-piękną Fay Gray.

NAD PROGRAM: Ciekawe dodatki. Ze względu na wysoką wartość artystyczną film dla młod. dozwolony. Początek o godz. 4, 6, 8 i 10.30, w dniu świątecznym o godz. 2-ej. Sala dobrze ogrzana.

Dźwiękowe Kino CASINO

Włalka 47, tel. 15-41.

Dziś! Niezdważana szampańska On i jego siostra

W rol. gł. perła czeski humoru, znak bohatera filmu „C. K. Feldmarszałek” Vlasta Burjan i wesełwiat. sławy, gw. cz. Any Ondra. Film ten jest trzecim z cyklu konkursowego w naszym kinie. Nad program: Przebiegowe dodatki dzwiękowe Seancy o godz. 4, 6, 8 i 10.30, w dniu świątecznym o godz. 2-ej. Na 1-szy seans ceny zmniejszone.

KINO KOLEJOWE OGNISKO

(obok dworca kolejow.)

Dziś! Wzruszajacy dramat w 10 aktach, osnuty na tle szpiegostwa wojennego p. t. Czerwona tancerka

W rolach głównych. Magda Sonja i Fritz Koerner. Rzecz dzieje się w Przemyslu i Petersburgu. Początek o godz. 5, w niedziel. o g. 4-ej. Ceny miejsc od 30 gr. — Następny program: Córka Zorzy

Polacy przestali używać

zagranych ostrzy do golenia z chwilą pojawienia się na rynku ostrzy do golenia „POLONIA-FAVORIT”

Wygodniej i taniej!

Aby uniknąć tłoku w sezonie wiosennym i letnim już teraz przyjmujemy wszelkie ubrania do farbowania i czyszczenia. Prasownia, farbarnia i pralnia chemiczna „EXPRESS” WILNO. Wielka 31, tel. 17.00 CENY ZNIZONE. Natchmiastowe wykupienie nie zobowiązuje. Gotową robotę przechowujemy aż do sezonu letniego. Sz. Klienci z tego tytułu nie ponoszą żadnych kosztów. Prasowanie i gremplowanie na oczekaniu